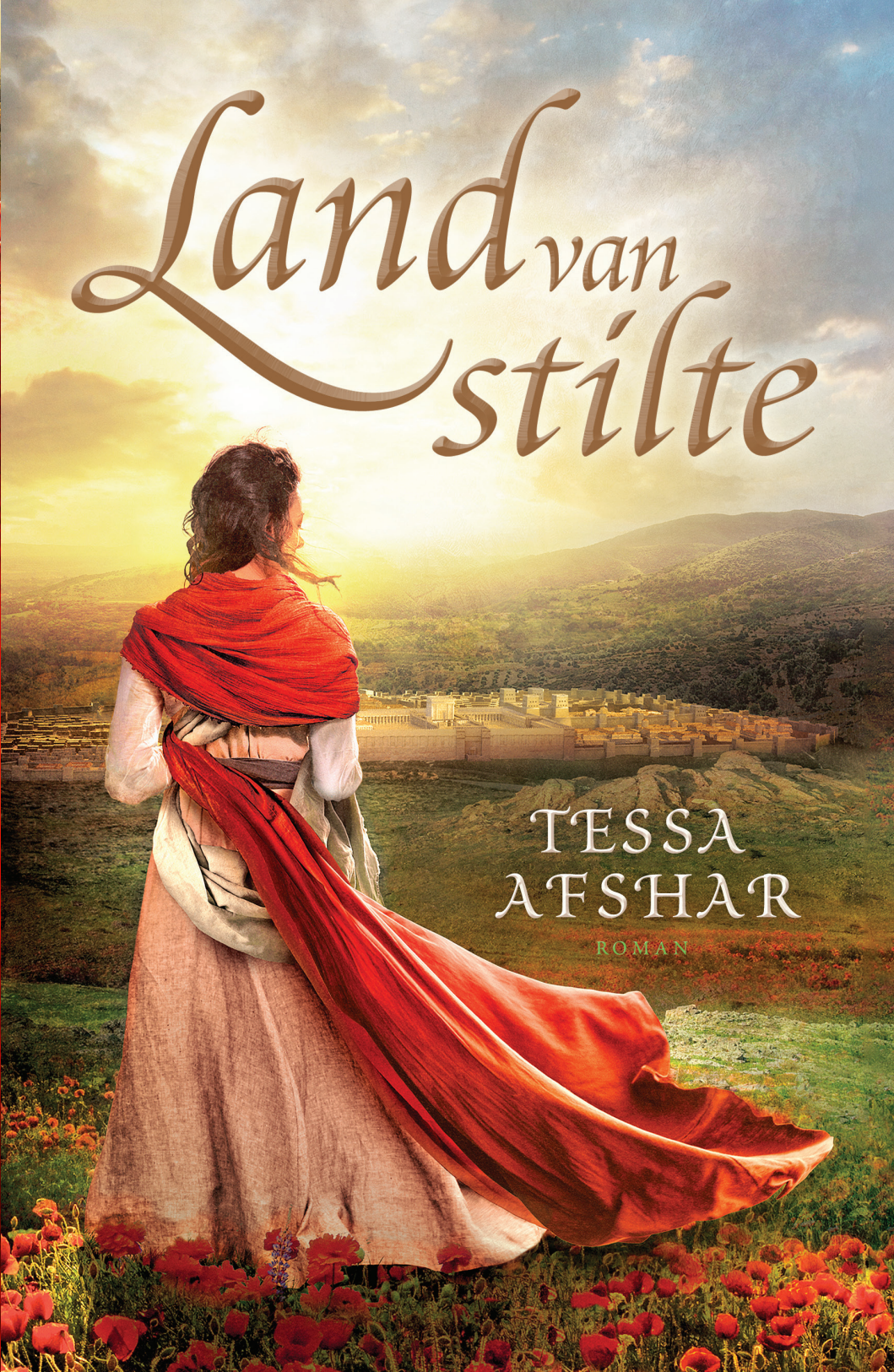

Land van stilte

TESSA
AFSHAR

ROMAN

Tessa Afshar

Land van stilte

Roman

Vertaald door Evelyn van Bilsen

Voorhoeve

Nederlandse vertaling © Uitgeverij Voorhoeve – Utrecht, 2016
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht
www.kok.nl
www.puurvandaag.nl

Oorspronkelijk verschenen onder de titel *Land of Silence* bij Tyndale House Publishers.

© Tessa Afshar, 2016

Vertaling Evelyn van Bilsen
Omslagontwerp Arno Spaansen
Opmaak binnenwerk Stampwerk, Nijkerk
ISBN 978 90 297 2564 4
ISBN e-book 978 90 297 2565 1
NUR 302

Tenzij anders vermeld zijn de citaten uit de Bijbel overgenomen uit de Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV), uitgegeven door het Nederlands Bijbel Genootschap, Haarlem, 2004.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Voor John

'Ik vind mijn lief.'
Hooglied 3:4, NBV

*Indien de HEERE mijn hulp niet was geweest,
mijn ziel zou bijna in de stilte gewoond hebben.*

*Als ik dacht: Mijn voet wankelt –
dan ondersteunt mij Uw goedertierenheid, o HEERE.
Bij de veelheid van mijn gedachten in mijn binnenste
verkwikten Uw vertroosting mijn ziel.*

Psalm 94:17-19, NBG

*Vergeten ben ik als een dode, weg uit het hart,
afgedankt als gebroken aardewerk.*

Psalm 31:13, NBV

Als ik denk aan mijn leven, hoe het in puin gevallen is, hoe mijn dromen langzaam vergaan zijn en alle liefde vernietigd is, dan kom ik altijd weer uit op die bij. Die ene kleine steek die me heeft beroofd van de plek die ik innam in mijn vaders hart en die mijn lot heeft veranderd.

Het verdriet overkwam me op een prachtige middag, waarop de zon scheen en precies genoeg warmte gaf om de huid op te warmen zonder hem te verbranden. Dat jaar was er een overvloed aan bloemen en de heuvel waar Jozef en ik onze tijd doorbrachten was bedekt met een tapijt van geel en roze. Ik herinner me dat de geur in mijn neus kriebelde en mijn longen vulde, en de schoonheid van de wereld om me heen bracht me aan het lachen.

Jozef speelde Romeins soldaat en rende tussen de zachte stengels door, de bladeren doorstekend met zijn denkbeeldige zwaard. Hij paste er wel voor op dat hij dat spel niet speelde waar onze ouders bij waren. Dat waren trouwe Joden van wie de voorouders al in de dagen van Ezra in Jeruzalem woonden. Romeinen waren dan wel gulle beschermers van mijn vaders koopwaar, maar ze waren toch gevaarlijke vijanden. Mijn ouders beschouwden hen zeker niet als een bron van plezier en vermaak. Maar Jozef was vier en dol op de Romeinse paarden, hun uniformen en hun rechthoekige beschilderde schilden. Hij wilde net zo zijn als zij en ik liet hem zijn gang gaan. Ik vond niet dat het kwaad kon om een kleine jongen rond te laten

rennen en te laten spelen dat hij iets was wat hij nooit zou kunnen zijn.

‘Elianna, kom spelen,’ riep Jozef over zijn schouder en hij gooide zijn onzichtbare zwaard naar me toe.

‘Even wachten,’ zei ik. ‘Ik kom zo.’

Ik was afgeleid. Zittend op de ruwe vilten deken die ik had meegenomen, draaide ik een roze bloem rond tussen mijn vingers en probeerde een manier te bedenken om de kleur eruit te halen en die als verf te gebruiken voor linnen. Er was net een scheepslading vlas afgeleverd bij de werkplaats en we zouden meer dan voldoende vezels hebben om te weven. Mijn vader handelde in luxe stoffen. Hij had zelfs een kleine, maar drukke handel in purper, de prachtige verfstof die met veel moeite gewonnen werd uit zeeslakken en duurder was om te maken dan enig andere kleur. Het was een bewijs van zijn succes dat hij zich deze handel kon veroorloven.

Jozef was die middag aan mijn zorgen toevertrouwd, omdat iedereen in het huishouden druk bezig was met het vlas. Zelfs mijn moeder, die zich normaal gesproken zelden bezighield met mijn vaders zaak, was te hulp geroepen.

Vader kocht zijn vlas groot en gedroogd, met het zaad van de stengels afgehaald en de stengels geslagen om de vezels eruit te trekken. Zijn werknemers moesten de vezels er dan uit kammen en ze klaarmaken voor het spinnen. De stengels van deze oogst waren dik, waardoor er een grof linnen ontstond dat gebruikt zou worden voor het weven van handdoeken. Doordat de Romeinen en de nieuwe Joodse aristocratie zo dol waren op hun baden, was er in de grootste steden van Judea veel vraag naar handdoeken.

Ik was twaalf jaar ouder dan Jozef en prima in staat om voor hem te zorgen. Mijn passie voor het bedrijf van mijn vader stond mijn moeder niet zo aan en om me daarvan af te leiden had ze me die middag de zorg voor Jozef toevertrouwd. Haar

plan had twee voordelen: het zou ervoor zorgen dat mijn uitgelaten broertje de drukke volwassenen niet in de weg liep en het zou mij weg houden van direct contact met mijn vaders werk, zodat het mijn obsessie voor de geheimen van zijn vak niet zou voeden.

‘Laat dat maar aan de mannen over,’ zei ze altijd, waarna ze me een of andere vrouwentaak opdroeg voordat ik te veel in vervoering gebracht werd door de mysteries van het maken van nog mooiere geverfde stoffen.

‘Elianna!’ Jozef riep naar me vanaf zijn plekje een eindje verder de heuvel af. ‘Kom. Nu! Je hebt me beloofd dat je met me zou spelen.’

Ik grijnsde. Mijn kleine broertje kon nogal dwingend zijn. Niemand had verwacht dat mijn ouders op hun gevorderde leeftijd nog een kind zouden krijgen. Bij Jozefs geboorte waren we allemaal zo verbijsterd over het feit dat hij was gekomen dat hij ons met zijn charme direct om zijn vinger wond. Tel daarbij op dat het een jongetje was – de zoon waar mijn vader van gedroomd had – en, tja... hij kon er niets aan doen dat hij onder die omstandigheden een beetje verwend werd. Als hij bezig leek, dan lag de schuld daarvan geheel en al bij ons. Van nature was Jozef zo’n lief kind dat de verwennerij van honderden volwassenen hem nog niet in een tiran hadden kunnen veranderen.

‘Ik hoop voor jou dat ik je niet te pakken krijg,’ zei ik, terwijl ik opstond. ‘Mijn zwaard is veel scherper dan dat van jou.’

‘Echt niet. Ik zal je verslaan.’ Hij slaakte een angstaanjagende kreet en begon de heuvel op te rennen. Zijn kleine beentjes onder zijn opgetrokken tuniek bewogen zo snel dat ik een grimas trok. Ik had al mijn kracht nodig om hem bij te houden.

‘Pak aan!’ schreeuwde ik, toen ik hem boven aan de heuvel inhaalde en ik gooide mijn roze bloem naar voren alsof het een dodelijk wapen was. Jozef sloeg dubbel van het lachen.

‘Dat is geen zwaard! Dat kan niet eens een draadje doorsnijden. Wat ben je toch een meisje, Elianna.’

‘Durf jij mij te beledigen, Romeinse hond? Dat kost je de kop.’

Jozef stormde op me af, zijn denkbeeldige zwaard gericht op mijn buik. ‘Nee hoor, echt niet. Mijn paard zal je opeten als ontbijt.’ Hij deed alsof hij een slag pareerde en gaf toen een snelle stoot, waarbij zijn kleine vuist mijn ribben raakte. Ik greep naar mijn zij alsof ik veel pijn had.

‘Daar zal je voor boeten, jongeman.’ Met een snelle beweging reikte ik naar voren en ik trok zijn tuniek uit zijn riem. Afgeleid keek hij naar beneden, waarna ik mijn bloem in zijn gezicht duwde en een poederige gele afdruk op zijn neus en voorhoofd maakte.

Ik lachte. ‘Je moet nog wat meer oefenen, Romein.’ Net achter hem zag ik een eenzaam schaap dat op een struik stond te kauwen. Ik keek om me heen op zoek naar de herder of de kudde waar hij bij hoorde. Hij leek alleen te zijn. Ik liep op hem af om te zien of hij gewond was. Ergens moest een herder zijn die dit vette exemplaar zou missen.

‘Elianna!’ riep Jozef. ‘Kom terug, ik ben nog niet klaar...’ Toen beschreef zijn arm om een voor mij onverklaarbare reden een grote boog en riep hij: ‘Ga weg! Ga weg!’ Zijn stem klonk hoog en geschrokken. Hij draaide een half rondje en liet zijn handen wild wapperen.

Omdat ik met het schaap bezig was, negeerde ik Jozefs geschreeuw. Van dichtbij kon ik zien dat het dier goed verzorgd was en schone, gezonde wol had. Ik knielde ernaast en liet mijn hand over zijn rug glijden. ‘Waar kom je vandaan, kleine vriend?’

Uit mijn ooghoeken kon ik Jozef nog steeds rond zien fladderen. Toen gilde hij: ‘Haal hem weg, Elianna!’

Eerst dacht ik dat het een vlieg was, totdat ik in een flits iets geels zag en het boze gezoem hoorde. ‘Maak je niet zo druk.

Als jij rustig blijft gaat hij vanzelf weg.' Ik wilde het verloren schaap niet alleen laten, omdat hij anders misschien weg zou lopen en nog verder verdwalen. Jozef was oud genoeg om een zoemende bij aan te kunnen. We hadden hem echt te veel verwend. Ik probeerde mijn stem geruststellend te laten klinken. 'Rustig maar, broertje.'

Mijn woorden hadden geen effect op Jozef. Het beest zoemde hardnekkig om zijn hoofd heen en hij raakte in paniek. Hij begon nog harder met zijn armen te wapperen en ging rennen. 'Nee! Nee!'

Ik gooide mijn handen in de lucht en stond onwillig op. 'Jozef, het is maar een bij.'

Ik wist wel waarom hij zo bang was. Vorig jaar was hij in zijn enkel gestoken en daarna was hij onder de uitslag komen te zitten. Zijn been was opgezwollen tot het formaat van een jonge boom en het had vreselijk pijn gedaan. Hij was het nooit vergeten. Maar volgens mij was zoiets een uitzondering. We werden allemaal weleens gestoken door een bij, zo was het nu eenmaal. Ik keek een tijdje gefrustreerd toe hoe hij als een dolle rondjes rende.

Uiteindelijk was ik bij hem en stak ik mijn handen uit om de bij weg te jagen, hoewel ik hem niet meer kon zien. Plotseling begon Jozef zo doordringend te huilen, dat mijn hart een slag oversloeg. Hij wreef over de zijkant van zijn hoofd en toen zag ik het insect vastzitten in het haar op zijn slaap. Ik greep de bij in mijn handpalm en kneep. Hij was versuft door het vrijgeven van zijn gif en was een makkelijke prooi voor mijn gebalde vuist. Ik liet hem op de grond vallen en knielde naast Jozef.

Dikke tranen welden op in zijn ogen. Hij huilde zo hard dat hij begon te hijgen. Ik knuffelde hem in mijn armen. 'Het spijt me, Jozef. Het komt wel goed. Ik heb met het kleine monster afgerekend. Je kunt erop stampen als je wilt.'

'Pijn.' Hij haalde schokkerig adem.

‘Waar, lieverd. Waar doet het pijn?’

Hij wees naar zijn slaap en ik zag dat de steek al opzwol. Ik gaf er een zacht kusje op. ‘Is dat beter?’

Hij keek me beschuldigend aan. ‘Nee.’ Terwijl hij me van zich af duwde, zag ik een rood bultje op de achterkant van zijn mollige handje. ‘Heeft hij je twee keer gestoken?’ Ik fronste terwijl ik naar de dikke plek keek die zich als een plasje gemorste verf over zijn huid uitbreidde. Jozef schudde zijn hoofd. Ik realiseerde me met een rilling dat het uitslag moest zijn. Net als vorig jaar.

Hij nam nog een diepe hap lucht die zijn lichaam deed schokken. Het klonk alsof elke inademing hem moeite kostte. Ik dacht dat de angst die hij nog steeds voelde hem de adem benam en probeerde hem te kalmeren. Maar het leek steeds erger te worden. Zijn gepiep klonk steeds moeizamer en langduriger. Door de verwarring aarzelde ik. De vorige keer dat hij was gestoken had hij geen moeite met ademen gehad. Kwam dit door zijn paniek?

Ik had hem eerder moeten helpen, ik had moeten komen toen de bij hem net lastigviel. En toen drong het tot me door dat de bij misschien wel aangetrokken was door de geur en het stuifmeel van de bloem die ik op zijn gezicht gedrukt had. Zonder dat stomme grapje was die bij misschien wel nooit op hem afgekomen.

Ik zag dat het erger werd en tilde hem in mijn armen. ‘Het spijt me Jozef, ik zal je naar huis brengen. Dan krijg je wat honingcake en kan mama een kruidenmengseltje maken tegen de pijn.’ Ik voelde zijn kleine borstkas tegen me aan zwoegen voor elke ademteug. Ik begon te rennen. Ergens onder aan de heuvel verloor ik mijn sandaal, doordat hij bleef hangen achter een steen. Ik struikelde, maar slaagde erin overeind te blijven en rende door zonder tijd te verspillen aan het oprapen van mijn verloren schoen.

‘Misselijk,’ zei Jozef met een zwak stemmetje. Voordat ik hem kon omdraaien braakte hij over mijn schouder en borst heen. Normaal gesproken zou ik gekreund hebben van walging, maar nu hield angst me in zijn greep. Ik voelde aan dat de bij in het kleine lijfje van mijn broer een onverklaarbare schade had aangericht. Het was of het gif van dat stomme beest hem op de een of andere manier de adem benam. Ik wenste wanhopig dat ik thuis was en ik hem aan de zorg van mijn ouders toe kon vertrouwen. Zij wisten wel wat ze moesten doen.

Ik stopte nauwelijks om zijn vieze mond schoon te veggen en verschoof hem alleen even naar mijn andere schouder voordat ik weer verder rende. Hij was zwaar, veel te zwaar voor mij om de hele weg te dragen. Mijn hart bonkte in mijn borstkas als de hamer van de smid op zijn aambeeld. Mijn armen trilden van de inspanning die ik moest leveren om Jozefs verslappende lichaam vast te houden. ‘Jozef! Jozef, zeg eens iets!’

Hij kreunde. Ik kwam wankelend tot stilstand, niet in staat mijn ongecontroleerde spurt vol te houden. Toen ik zijn gezicht zag werd ik even duizelig. Zijn ogen waren zo gezwollen dat ze dicht zaten en zijn lippen hadden een onnatuurlijke kleur blauw gekregen. Zijn hele mond zag licht paars. Ik slikte een schreeuw in, hees hem weer op en dwong mezelf nog harder te rennen dan daarnet.

Bid, dacht ik, geschokt door wat ik net gezien had. Bid iets. Maar het enige wat ik kon bedenken was Eli, Eli, het eerste deel van mijn eigen naam. Mijn God! Mijn God!

Toen ik de grote houten deur van ons huis zag liet ik de schreeuw gaan die ik het afgelopen uur onderdrukt had. Mijn stem klonk als gekras en niemand hoorde me. ‘Help me! Vader, help me alstublieft.’ Jozef lag slap in mijn armen. Hij was even eerder al flauwgevallen door het gebrek aan lucht.

Ik schopte met mijn laatste krachten tegen de deur. Een van de bedienden deed de deur open en ik zakte in elkaar, Jozef

nog steeds stevig in mijn armen. De vrouw gaf een schreeuw en het duurde niet lang voordat we samen naar binnen getrokken werden. Ik hield hem nog steeds tegen me aan geklemd, met zijn gezicht tegen mijn schouder. Mijn ouders kwamen eraan rennen.

Ik zag het gezicht van mijn vader op het moment dat hij zijn zoon uit mijn armen trok. Zijn gezicht werd lijkkleek. Mijn moeder begon te gillen. Ik had gedacht dat ik niet nog banger kon worden. Maar haar schrille, onaardse uithalen die over de binnenplaats klonken vervulden me met een ijsskoude angst die me sprakeloos maakte. Waarom hielp ze mijn broer niet? Waarom bleef ze daar staan, krijsend en trekkend aan haar haren en sluijer?

Mijn vader zakte in elkaar, met Jozef tegen zich aan. Hij liet zijn hoofd over het bewegingsloze kind zakken. ‘Mijn zoon,’ kreunde hij, heen en weer wiegend. ‘Mijn jongen.’

Ik draaide me geschokt om en zag mijn jongere zus Johanna zachtjes snikkend, met haar hoofd in haar handen, tegen de muur zitten. De bedienden huilden. Mijn vaders lijf schokte boven het bewegingsloze lichaam van zijn zoon en mijn moeders geschreeuw bleef de binnenplaats vullen en sneed door me heen als stukken gebroken glas.

Toen wist ik het. Mijn broer was dood. De bij had hem vermoord.

Ik stak mijn armen uit naar mijn vader, in ongeloof, in afschuw, in wanhoop, hopend op een wonder en zoekend naar troost. Hij keek op en de lege wanhoop in zijn ogen verdween even, om vervangen te worden door een kilheid die ik nooit eerder had gezien. ‘Wat is er gebeurd? Wat is mijn kind overkomen?’

Ik deed een stap bij hem vandaan. ‘Een bij... hij heeft Jozef gestoken. Op zijn slaap.’ Het zweet droop van mijn gezicht en met een trillende hand wiste ik het van mijn voorhoofd. ‘Het

was mijn schuld. We waren aan het spelen... En ik... ik heb een bloem in zijn gezicht geduwd. Ik denk dat de bij op de geur afkwam. Ik had hem moeten helpen, maar ik was afgeleid door een verdwaald schaap.' Ik herinnerde me dat ik niet meer gedaan had dan Jozef woorden toeroepen, alsof mijn aanwijzingen voldoende waren. Ik was Jozef de waarheid verschuldigd, welke straf me dat ook opleverde. Dat was wel het minste wat hij verdiende.

Mijn vader veegde teder het haar uit Jozefs gezwollen gezicht. Ik kromp ineen toen ik zijn prachtige gezicht zo vervormd zag door datgene wat de dood daarop aangericht had en tolde op mijn benen.

'Maar je wist toch hoe ziek hij vorig jaar was geworden nadat hij gestoken was. Je wist hoe bang hij was. Waarom heb je dat beest niet gewoon weggejaagd? Hij was maar een kleine jongen. Hij was hulpeloos.' Mijn vader kreunde. 'Mijn kleine jongen!'

'Ik had... ik had...'

Zijn woorden werden hard en vlijmscherp. 'Jij had voor hem moeten zorgen. En wat heb je gedaan? Heb je er gewoon bij staan kijken hoe het gebeurde?'

'Nee! Zo ging het niet, vader! Ik heb wel geholpen, maar ik was te laat! Ik was te laat!'

'Dit zou niet gebeurd zijn als jij beter op hem had gelet.'

Ik was sprakeloos van schuld. Hij was tot de kern van mijn tekortkoming doorgedrongen. Ik had niet geprobeerd om de bij direct aan het begin al weg te jagen. 'Vader, alstublieft...'

'Hou je mond!'

Ik sloot mijn mond. Slikte mijn excuses in. Hij had gelijk, ik was tekortgeschoten tegenover Jozef. Ik had beter voor hem moeten zorgen. Ik had de pollen van zijn gezicht moeten veegen, de bij sneller dood moeten slaan, sneller thuis moeten komen. Ik had hem moeten redden.

‘Ga uit mijn ogen.’ De zachte, krakende stem van mijn vader klonk bitter als gal.

Ik hapte naar adem. Met schokkerige bewegingen dwong ik mezelf op te staan en te lopen. Ik ging het huis in en liet bij elke stap een spoortje bloed achter, uit de plekken die ik had opengehaald aan de scherpe stenen, in mijn haast om thuis te komen. Ik maakte me klein in de hoek van de kamer die ik met mijn zusje en Jozef deelde en gaf eindelijk de tranen de vrije loop die ik eerder teruggedrongen had. Jozefs deken lag netjes opgevouwen in een hoek. Ik pakte hem en duwde mijn gezicht in de plooiën, ik rook zijn geur en ik wist dat ik mijn geliefde broer nooit meer zou vasthouden.

En het was mijn fout.

Toen ik geboren was had mijn vader mijn naam bedacht, door twee Hebreeuwse woorden samen te voegen: Eli, dat mijn God betekent en Anna, waarmee in onze taal gunst aangeduid wordt. Toen hij mij voor het eerst zag, zei mijn vader: ‘Mijn God is mij goedgunstig,’ en dat werd mijn naam, omdat mijn geboorte een teken van Gods gunst en genade voor mijn ouders was.

De eerste acht jaar van hun huwelijk bleven mijn ouders kinderloos. Ik diende me aan op het moment dat mijn ouders de hoop hadden opgegeven die ze gevestigd hadden op dokters met hun waardeloze drankjes. Ik kwam, maar ik was een meisje. Toch waren mijn ouders zo blij dat ze eindelijk een kind hadden dat ze niet over mijn geslacht klaagden. Drie jaar na mijn geboorte volgde mijn zusje, met lange benen (zelfs als baby al) en grote ogen die haar halve gezicht in beslag leken te nemen. En toen niemand meer dacht dat het nog mogelijk was, kwam Jozef ons leven binnenstormen, met zijn hartstochtelijke gehuil en onweerstaanbare lach.

Het is niet zo dat mijn vader minder van mij hield toen zijn zoon was geboren. Het was alleen dat hij zoveel meer van hem hield. Meer dan van mijn moeder, mijn zus, van mij of van zijn bedrijf. Jozef was het licht in zijn leven.

Tot op dit moment. Totdat ik zijn dood had veroorzaakt. Ik voelde me alsof ik de grootste schat die op aarde bestond had vernietigd.

De uren verstreken terwijl ik daar bewegingsloos zat in een waas van ongeloof. De dood had mij samen met Jozef verzwolgen. Toen hij hem nam, nam hij mij ook. Hoewel ik ademde en mijn hart sterk en regelmatig klopte, was mijn wond ongeneeslijk. De gedachte aan wat mijn ouders door moesten maken deed me wensen dat ik gestorven was in plaats van Jozef.

Het gejammer van de rouwklagers drong door tot in mijn afgedwaalde gedachten. Ik werd me ervan bewust dat zich beneden een grote menigte verzameld had. Ze moesten al bezig zijn Jozefs lichaam voor te bereiden voor de begrafenis. Ik kon de gedachte niet verdragen.

De uitbundige jongen op wie ik vier jaar lang dol was geweest, het kind dat een bron van blijdschap, hoop en vreugde was geweest, was er niet meer en hij zou nooit meer bij ons terugkomen. Ik drukte mijn handen tegen mijn oren in een poging het geweeklaag buiten te sluiten. Hun verdriet voelde als zweepslagen en ik werd verteerd door schuld.

‘Elianna.’ Vriendelijke handen pakten me bij mijn polsen en trokken ze van mijn oren af. ‘Elianna,’ zei hij weer.

Ethan.

Mijn verloofde. De man van wie ik als klein meisje al hield.

'Wie heeft Mij aangeraakt?'

Elianna wordt verpletterd door schuldgevoel over de dood van haar broertje, die overleed aan de gevolgen van een bijensteek toen zij op hem paste. Ze werkt hard in het linnenbedrijf van haar vader en wordt geprezen om haar mooie patronen, maar de vergeving waar ze zo naar verlangt, krijgt ze niet. Ze ontzegt zichzelf alle geluk en verbreekt zelfs haar verloving.

Als ze ziek wordt, ervaart Elianna dat als een terechte straf. Geen dokter kan haar beter maken. Twaalf lange, eenzame jaren gaan voorbij. Totdat ze de geruchten hoort over een man die al door een kleine aanraking kan genezen. Durft ze te hopen dat Hij haar kan bevrijden van haar schuld?

Tessa Afshar groeide als moslima op in Iran. Ze ging naar een kostschool in Engeland en verhuisde daarna naar de Verenigde Staten, waar ze zich bekeerde tot het christendom. Alles wat ze sindsdien heeft ontdekt over God en Zijn liefde, geeft ze via haar romans door aan anderen. In deze roman geeft ze de vrouw uit Marcus 5 een stem.

'Hoe schrijf je én een goed verhaal én doe je recht aan de Bijbelse boodschap? Tessa Afshar is het gelukt.' – *Nederlands Dagblad* over *Aan zijn voeten*

